

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 18. oktoober 2023
(OR. en, bg)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0011(NLE)

13190/23
ADD 1

SOC 624
EMPL 445
SAN 528
GENDER 184
ANTIDISCRIM 164
FREMP 248
ILO 10

A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee (COREPER I)/nõukogu
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse liikmesriikidele luba ratifitseerida Euroopa Liidu huvides Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni vägivalla ja ahistamise vastu võitlemise 2019. aasta konventsioon (konventsioon nr 190) – Austria, Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi, Ungari ja Leedu avaldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas Austria, Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi, Ungari ja Leedu avaldused eespool nimetatud teemal, pidades silmas nõukogu 23. oktoobri 2023. aasta istungit (põllumajandus ja kalandus). Need avaldused kantakse nõukogu istungi protokollis.

AUSTRIA AVALDUS

1. Austria rõhutab põhimõtteliselt oma õiguslikku seisukohta, et nõukogu otsus, millega kutsutakse liikmesriike üles asjaomast rahvusvahelist konventsiooni ratifitseerima, ei loo kohustust.
2. ELi liikmesriigid on ILO autonoomsed liikmed. Ratifitseerimiskohustus on vastuolus kolmepoolsuse põhimõttega, mis on sätestatud ILO põhikirjas ja ILO 1976. aasta konventsioonis (konventsioon nr 144), mille on ratifitseerinud kõik ELi liikmesriigid.
3. Austria võtab teadmiseks Euroopa Komisjoni kinnitused, et viimane hoidub õiguslikest meetmetest liikmesriikide vastu, kes otsustavad konventsiooni mitte ratifitseerida.

BULGAARIA VABARIIGI AVALDUS

„Bulgaaria Vabariik omistab suurt tähtsust inimõiguste edendamisele ja kaitsmisele. Riik on praegu ja ka edaspidi pühendunud inimõigustega seoses võetud kohustuste täitmisele, sealhulgas võitlusele vägivalla ja ahistamise vastu töökohal.

Bulgaaria konstitutsioonikohus võttis 2018. aastal vastu otsuse, milles sedastas, et Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon) edendatakse ingliskeelse mõistega „gender“ seotud õiguslikke kontseptsioone, mis on vastuolus Bulgaaria põhiseaduse aluspõhimõtetega. Peale selle selgitas konstitutsioonikohus 2021. aastal, et põhiseaduses kasutatud soo mõistet saab siseriikliku õiguse kontekstis mõista üksnes selle bioloogilises tähenduses (mehed ja naised). Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni nr 190 artikli 1 lõike 1 punktis b nähakse ette kaitse nii ingliskeelse mõiste „sex“ kui ka mõiste „gender“ alusel, mis eespool nimetatud konstitutsioonikohtu otsuseid arvesse võttes seab kahtluse alla konventsiooni kooskõla Bulgaaria põhiseadusega ja seetõttu riigi võime see ratifitseerida.

Sellest tulenevalt **ei toeta** Bulgaaria Vabariik **nõukogu otsust, millega kutsutakse liikmesriike üles ratifitseerima Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni vägivalla ja ahistamise vastu võitlemise 2019. aasta konventsiooni (konventsioon nr 190)** ja millega seoses puudub õiguskindlus selles osas, kas otsusega luuakse ratifitseerimise kohustus.

Bulgaaria Vabariik on samuti mures selle pärast, et kõnealuse otsuse vastuvõtmine võib mõjutada liikmesriikide pädevust teha kooskõlas ILO põhikirjaga sõltumatuid otsuseid selle kohta, kas siduda end selle konventsiooniga või mitte, mis võib omakorda kahjustada liikmesriikide positsiooni selliste tulevaste ILO konventsioonide ja soovitude vastuvõtmise üle läbirääkimiste pidamisel, mis käsitlevad liikmesriikide ja liidu jagatud pädevusse kuuluvaid küsimusi.“

TŠEHHI VABARIIGI AVALDUS

Tšehhi Vabariik soovib meelde tuletada oma seisukohta, mida ta on korduvalt väljendanud läbirääkimistel praeguste ja varasemate nõukogu otsuste üle, millega lubatakse, kutsutakse või volitatakse ELi liikmesriike ratifitseerima Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioone ja protokolle. Tšehhi Vabariik on neid nõukogu otsuseid järjepidevalt tõlgendanud meetmetena, millega ei kaasne kohustust kõnealuseid rahvusvahelisi konventsioone ratifitseerida. Pigem nähakse neid vahenditena, mis hõlbustavad võimalikku ratifitseerimist, säilitades samal ajal põhimõtte austada täiel määral ELi liikmesriike ILO sõltumatute liikmetena. Sellega seoses jääb igale ELi liikmesriigile ratifitseerimisprotsessi algatamisel kaalutusõigus, mille puhul ta juhindub üksnes oma riiklikust otsustusprotsessist, ilma et tema suhtes kohaldataks aluslepingu rikkumisega seotud meetmeid.

Tšehhi Vabariik rõhutab vajadust sõnaselge kinnituse järele, mis võimaldaks ELi liikmesriikidel ratifitseerida ILO vägivalla ja ahistamise vastu võitlemise konventsiooni nr 190 oma jurisdiktsioonis vabatahtlikult. Ilma selle eelduseta ja selge õigusliku tõlgenduse puudumise tõttu COREPERi 19. juuli 2023. aasta koosolekul ei ole Tšehhi Vabariigil võimalik toetada nõukogu otsust, millega antakse liikmesriikidele luba ratifitseerida Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2019. aasta vägivalla ja ahistamise vastu võitlemise konventsioon (konventsioon nr 190), ning ta hoidub hääletamisest.

Tšehhi Vabariik võtab teadmiseks komisjoni korduvalt väljendatud kinnitused säilitada selle ja kõigi varasemate nõukogu otsuste puhul kehtiv tava, et komisjon ei võta meetmeid, sundimaks ELi liikmesriike ILO konventsioone ratifitseerima, ning hindab neid kinnitusi kõrgelt.

UNGARI AVALDUS

Võttes arvesse nõukogu õigustalituse poolt läbirääkimiste ajal esitatud nõuannet, soovib Ungari korrata oma õiguslikku seisukohta, et puudub õiguslik vajadus võtta vastu nõukogu otsus, et võimaldada liikmesriikidel ratifitseerida Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2019. aasta vägivalla ja ahistamise vastu võitlemise konventsioon (edaspidi „ILO konventsioon nr 190), sest konventsiooniga ei kaasne ELi ainupädevust. Märgime, et seitsme konventsiooni juba ratifitseerinud liikmesriigi tegevus kinnitab samuti *de facto* seda järeldust.

Ilma et see mõjutaks eespool esitatut, võtab Ungari samuti teadmiseks komisjoni korduvad suulised avaldused selle kohta, et komisjon ei võta meetmeid, et sundida liikmesriike konventsiooni ratifitseerima, isegi kui võetakse vastu nõukogu sellekohane otsus.

Lisaks peab Ungari kahetsusväärseks kõnealuse nõukogu otsuse vastuvõtmisele eelnenud menetlust. Sellega seoses tuleb meelde, et COREPER jõudis oma 31. mai 2023. aasta koosolekul järeldusele, et nõukogul soovitatakse kiita heaks nõukogu istungi protokolliga kantav avaldus, mille kohaselt nõukogu märgib, et kavandatava nõukogu otsuse vastuvõtmiseks ei õnnestu nõutavat kvalifitseeritud häälteenamust saavutada. On kahetsusväärne, et COREPERi koosoleku järeldusi ei ole arvesse võetud.

LEEDU AVALDUS

1. Võttes arvesse Euroopa Komisjoni väljakujunenud tava seoses varasemate nõukogu otsustega Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonide ja protokollide kohta, toetab Leedu ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega kutsutakse liikmesriike üles ratifitseerima ILO 2019. aasta vägivalla ja ahistamise vastu võitlemise konventsiooni (konventsioon nr 190).
2. Leedu on kindlalt veendunud, et kõnealuse nõukogu otsuse vastuvõtmine aitab tagada kõigi ELi liikmesriikide ühtse tegutsemise, toetab tulevaste konventsioonide eesmäärke ja mängib olulist rolli nende vastuvõtmisel ILO kolmepoolses organis.
3. Samal ajal mõistab ja rõhutab Leedu läbirääkimiste käigus väljendatud seisukohta, et käesoleva nõukogu otsusega ja varasemate nõukogu otsustega ei kehtestata kohustust ratifitseerida asjaomane rahvusvaheline konventsioon, kuna ELi liikmesriigid on ILO autonoomsed liikmed, samas kui käesolev nõukogu otsus peab Euroopa Liidus olema kooskõlas ühenduse õigustikuga.
